

ภาคผนวก

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)



(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๔๘๔/๒๕๕๕
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๖๙/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๙ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ระหว่าง { นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์

ผู้ฟ้องคดี

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ ๑
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ ที่ ๒

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและ
การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง
(อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๘๖/๒๕๕๒
หมายเลขแดงที่ ๖๒๗/๒๕๕๕ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีในขณะดำรงตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรี ได้เกิดเหตุการณ์ที่ผู้ชุมนุมซึ่งใช้ชื่อว่า กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
เดินทางไปชุมนุมที่บริเวณหน้าอาคารรัฐสภาและหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล
แล้วเกิดปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจนมีผู้ได้รับบาดเจ็บทั้งฝ่ายผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ตำรวจ
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้นำฝ่ายค้านในขณะนั้น ได้ยื่นเรื่องขอให้คณะกรรมการสิทธิ



/มนุษย์ชน...

มนุษยชนแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบ ภายหลังตรวจสอบเสร็จสิ้นได้ส่งเรื่องมาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง และเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ฟ้องคดีว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจ ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในการบังคับบัญชาฝ่ายข้าราชการประจำตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการเปิดทางเพื่อให้มีการเปิดประชุมรัฐสภาในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ให้ได้ โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ได้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีได้กระทำตามคำสั่งเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก ผู้ฟ้องคดีจึงมีมูลความผิดทางอาญาฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด โดยกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา แต่เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวข้องกับพยานวัตถุ พยานเอกสาร และพยานบุคคลจำนวนมาก ซึ่งผู้ฟ้องคดีจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลพยานหลักฐานต่างๆ และตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นกรณีกล่าวหาผู้ฟ้องคดีโดยการสรุปรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยมีได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พยานหลักฐานเกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาจากเอกสารใด จากคำให้การของบุคคลใดและให้การว่าอย่างไร จึงเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถให้การแก้ข้อกล่าวหาได้ถูกต้อง และไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์หักล้างพยานบุคคลและพยานเอกสารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ขอข้อมูลข่าวสารจำนวน ๑๑ รายการ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คือ ๑) ขอตรวจสอบหรือขอทราบเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งเรียกพลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เข้าพบก่อนประชุมคณะรัฐมนตรีในคืนนั้น และที่สั่งให้ไปดำเนินการเปิดเส้นทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมให้ได้ตามวิธีการของพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ได้มอบหมายไว้แล้ว ๒) ขอทราบมติคณะรัฐมนตรีที่แจ้งว่ามีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้มีการเปิดทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมในเวลา ๙ นาฬิกา ให้ได้ ๓) ขอตรวจสอบหรือขอทราบพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่าคณะรัฐมนตรีมีมติให้พลเอก ชวลิต ไปสั่งการให้



/สำนักงาน...

สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการเปิดทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมรัฐสภาให้ได้ ๔) ขอตรวจสอบและขอทราบพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลังผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุมโดยใช้แก๊สน้ำตายิงและขว้างเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุมที่ชุมนุมปิดทางเข้ารัฐสภา เป็นเหตุให้มีกลุ่มผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บสาหัส มีอวัยวะขาด และได้รับบาดเจ็บตามร่างกายจำนวนมาก ๕) ขอตรวจสอบหรือขอทราบพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีทราบเรื่องกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจใช้แก๊สน้ำตายิงใส่กลุ่มผู้ชุมนุมทำให้มีผู้บาดเจ็บสาหัสในช่วงเช้า แล้วผู้ฟ้องคดีมิได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหยุดการใช้ความรุนแรงในการผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุม หรือดำเนินการใดเพื่อระงับเหตุความรุนแรงและความเสียหายเกิดขึ้น ๖) ขอตรวจสอบหรือขอทราบพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่าพลเอก ชวลิต ได้ลาออกจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีเมื่อเวลาก่อนเที่ยงวันดังกล่าวแล้ว และขอหลักฐานแสดงว่าผู้ฟ้องคดีทราบเรื่องการลาออกดังกล่าวแล้ว ๗) ขอตรวจสอบหรือขอทราบพยานหลักฐานที่แสดงว่าการลาออกจากตำแหน่งของพลเอก ชวลิต รองนายกรัฐมนตรีแล้วและมีผลตั้งแต่เที่ยงวันดังกล่าวแล้วตามข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายฉบับใด มาตราใด ๘) ขอทราบพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติและหรือระเบียบกฎหมายที่กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดที่มีอำนาจสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการใช้ความรุนแรง เปิดทางเพื่อให้มีการประชุมรัฐสภา เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายในมาตราใด และของระเบียบในข้อใด ๙) ขอตรวจสอบหรือขอทราบเกี่ยวกับพยานเอกสารและพยานบุคคลที่กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการเปิดทางเพื่อให้มีการประชุมรัฐสภา เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ๑๐) ขอตรวจสอบหรือขอทราบรายชื่อผู้ได้รับบาดเจ็บและตาย และรายละเอียดของสถานที่ในแต่ละจุดที่มีผู้บาดเจ็บและตายที่บริเวณหน้ารัฐสภา ถนนอุทองใน มีจำนวนกี่ราย บริเวณถนนพิชัยมีจำนวนกี่ราย บริเวณถนนสุขุทัยมีจำนวนกี่ราย บริเวณหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาลมีกี่ราย บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้ามีจำนวนกี่ราย และบริเวณใกล้เคียงในท้องที่เขตดุสิตมีจำนวนกี่ราย และ ๑๑) จากข้อ ๑๐ ขอตรวจสอบหรือขอทราบหลักฐานและสรรพเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจชันสูตรของแพทย์และผู้เชี่ยวชาญที่ได้ตรวจสอบผู้บาดเจ็บและผู้ตายเกี่ยวกับสาเหตุของการบาดเจ็บและตายที่มีการกล่าวหาในคดีนี้ทั้งหมด โดยผู้ฟ้องคดีได้มอบหมายให้นายบุญเฉลียว คุ้มภู เป็นตัวแทนมายื่นหนังสือและดำเนินการจนเสร็จสิ้น ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือลับ



/ที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓...

ที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถให้ตรวจสอบหรือให้พยานเอกสารตามที่ขอได้ เนื่องจากสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นชุดเอกสารที่เจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลอันพึงต้องคุ้มครองบุคคลอื่น และข้อมูลที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญาไว้ หากเปิดเผยออกไปจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและความปลอดภัยของบุคคล ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ อุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ผู้ฟ้องคดีได้เข้าให้ถ้อยคำและมีหนังสือชี้แจงถึงกรณีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุญาตให้ตรวจสอบหรือได้รับทราบพยานหลักฐาน ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับให้เหตุผลว่า เหตุที่ไม่อนุญาตเนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ยอมไปรับทราบข้อกล่าวหาด้วยตนเอง เป็นการผิดขั้นตอนในการดำเนินคดีเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทางไปรษณีย์ลงทะเบียน นอกจากนั้น เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งเอกสารตามที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็ไม่กระทำตาม โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงดำเนินการชี้มูลความผิดในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ โดยไม่รอผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายแต่อย่างใด ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามมติหรือคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่เป็นการปฏิบัติตามหลักนิติธรรมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นการละเมิดต่อสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของผู้ฟ้องคดี ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายที่ต้องรอผลแห่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายก่อน



/แต่เร่ง...

แต่เร่งดำเนินการชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เที่ยงธรรม เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติเพื่อให้การไต่สวนเป็นไปโดยเสร็จสิ้นและเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากในการพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเป็นการพิจารณาโดยศาลเดียว และคดีถึงที่สุด โดยกำหนดให้ยึดรายงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นหลักในการพิจารณาการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิเสธมิให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบพยานหลักฐานตามสมควร และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจงใจ หลีกเลี่ยง ละเว้นที่จะปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย และพยายามทำการชี้มูลความผิดของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลับ ที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจัดให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและตรวจพยานหลักฐานตามสมควรตามข้ออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชะลอการลงมติเพื่อชี้มูลความผิดแก่ผู้ฟ้องคดีไว้ก่อน จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ครบถ้วนแล้ว

๓. ให้กระบวนไต่สวนที่จะนัดพิจารณาชี้มูลความผิดในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย

โดยในคำฟ้องผู้ฟ้องคดีได้มีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์หรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดีไว้เป็นการชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา โดยมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชะลอหรือระงับการไต่สวนและชี้มูลความผิดในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ ออกไปก่อนจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้เสร็จสิ้นกระบวนการเสียก่อน แล้วจึงดำเนินการไต่สวนคดีตามอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต่อไป



/ศาลปกครองชั้นต้น...

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องรวมสองข้อหา คือ ข้อหาที่หนึ่งฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในการพิจารณา ข้อมูลความผิดแก่ผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ โดยไม่รอฟังผลการพิจารณาอุทธรณ์ ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย และข้อหาที่สองฟ้องว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ปฏิเสธ ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ฟ้องคดีตามคำขอ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งศาลได้มีคำสั่งลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒ ไม่รับคำฟ้อง ข้อหาที่หนึ่งไว้พิจารณา และเมื่อศาลได้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องข้อหาที่หนึ่งไว้พิจารณา จึงไม่มี กรณีที่จะต้องพิจารณาคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีที่สืบเนื่องจากข้อหาที่หนึ่งแต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถให้ตรวจสอบหรือ ให้พยานเอกสารตามที่ขอได้ จึงเป็นการแจ้งว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งมิให้เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และการอุทธรณ์ของ ผู้ฟ้องคดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งได้ดำเนินการ มาโดยตลอด แต่ในขณะที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๒ ยังมีได้มี คำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ถึงที่สุดฝ่ายบริหาร ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีโดยมิได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย ในเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ อันเป็นการฟ้องคดีโดยฝ่าฝืนต่อมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ ประกอบกับในการไต่สวนข้อเท็จจริง ไม่ว่าเป็นการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือโดยคณะอนุกรรมการไต่สวน ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและ



/ปราบปราม...

ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนข้อเท็จจริงของ คณะอนุกรรมการไต่สวน พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือโดยพนักงานไต่สวน ตามระเบียบคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนข้อเท็จจริง ของพนักงานไต่สวน พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติหรือระเบียบดังกล่าว กำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิรับทราบหรือตรวจสอบพยานหลักฐานในสำนวนการไต่สวน ข้อเท็จจริง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้กำหนดแนวทางให้พนักงานเจ้าหน้าที่ คณะอนุกรรมการ ไต่สวน หรือพนักงานไต่สวน ถือปฏิบัติเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อกล่าวหาได้ถูกต้อง คือ ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า หากผู้ถูกกล่าวหาได้ร้องขอตรวจสอบหรือขอทราบ พยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการชี้แจงข้อกล่าวหาหรือต่อสู้ คดีของตน พนักงานเจ้าหน้าที่ คณะอนุกรรมการไต่สวน หรือพนักงานไต่สวนสามารถให้ ผู้ถูกกล่าวหาตรวจดูพยานเอกสารหรือวัตถุพยานที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ตามสมควร โดยไม่รวมถึงถ้อยคำของผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคล และต้องเป็นบุคคลที่เป็นผู้ถูกกล่าวหา เท่านั้นที่สามารถตรวจดูได้ และในการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑ ได้มีมติกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ คณะอนุกรรมการไต่สวน หรือพนักงานไต่สวน ถือปฏิบัติว่า การร้องขอตรวจสอบหรือขอรับทราบพยานหลักฐานตาม มติการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ให้รวมถึงเปิดโอกาสให้ ผู้ถูกกล่าวหาสามารถจดหรือคัดลอกเอกสาร หรือพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวน ข้อเท็จจริง ซึ่งมีใช้ถ้อยคำของผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคลได้ด้วย ซึ่งการเปิดโอกาสให้ ผู้ถูกกล่าวหาได้ตรวจดูและจดหรือคัดลอกเอกสารหรือพยานหลักฐานตามมติของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ ดังกล่าว ถือได้ว่าเพียงพอที่จะเป็นหลักประกันสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของบุคคล ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐ (๗) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว เพราะการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิใช่เป็นการแสวงหาความจริงในระบบกล่าวหา ดังเช่นระบบการพิจารณาของศาลยุติธรรม แต่เป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงในระบบไต่สวน ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องค้นหาความจริงอย่างรอบด้านเพื่อประโยชน์ทั้งของรัฐและ ผู้ถูกกล่าวหาอยู่แล้ว สำหรับคำขอข้อมูลข่าวสารของผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๑ รายการ ตามหนังสือของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีมิใช่เพียงแต่แจ้งต่อ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าขอรับทราบและตรวจสอบเอกสารและจดข้อความในเอกสารตามมติของ



/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ยังขอรับทราบและตรวจสอบเอกสารส่วนที่เป็นถ้อยคำของผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคล อีกทั้งยังให้นายบุญเฉลียว เป็นผู้ดำเนินการแทน แทนที่ผู้ฟ้องคดีจะดำเนินการด้วยตนเอง จึงไม่ต้องด้วยแนวทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดไว้ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจ้งให้นายบุญเฉลียว ผู้แทนของผู้ฟ้องคดีได้ทราบถึงการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มาโดยตลอด และผู้ฟ้องคดีได้อ้างสิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และยืนยันสิทธิดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตลอดมา โดยไม่ยอมใช้สิทธิตามแนวทางที่กำหนดโดยมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องวินิจฉัยสิทธิของผู้ฟ้องคดีตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และแจ้งคำวินิจฉัยตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ สำหรับสิทธิของผู้ฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติข้างต้น นอกเหนือจากข้อมูลข่าวสารส่วนที่สามารถใช้สิทธิขอได้ตามแนวทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดแล้ว เอกสารที่ผู้ฟ้องคดีขอทราบและตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงที่เป็นความลับในราชการโดยสภาพ เพราะก่อนที่การไต่สวนจะเสร็จสิ้น หากเปิดเผยให้ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้กล่าวหาหรือผู้ให้ถ้อยคำและบุคคลดังกล่าวให้ถ้อยคำอย่างไรแล้ว บุคคลดังกล่าวอาจถูกคุกคามหรือข่มขู่ หรือแม้แต่ถูกปองร้ายโดยผู้ได้รับผลร้ายจากการให้ถ้อยคำ และการไม่รักษาเอกสารดังกล่าวไว้เป็นความลับในราชการ ยังเป็นการข่มขู่ผู้มีให้บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นสมัครใจมาให้ถ้อยคำหรือให้ความร่วมมือใดๆ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงการเปิดเผยเอกสารที่เป็นความลับในราชการโดยสภาพดังกล่าว จึงเป็นที่เห็นได้ชัดเจนว่า จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการฟ้องคดี และการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา อีกทั้งจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด เอกสารที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว ได้คำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๒๕๐ (๓)



/ของรัฐธรรมนูญ...

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งมีสิทธิตรวจดูและจดหรือคัดลอกเอกสารหรือพยานหลักฐานตามแนวทางที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดไว้ อันเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนแนวทางวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๒๗/๒๕๕๑ ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เปิดเผยเอกสารในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงทั้งหมด หลังจากการไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นไปแล้ว แต่ในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีขอรับทราบและตรวจเอกสารในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงยังไม่เสร็จสิ้น การวินิจฉัยว่าจะให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและตรวจสอบตามที่ขอหรือไม่ เพียงใด จึงเป็นการวินิจฉัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงทั้งกระบวนการ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะองค์กรตามรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๐ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ การสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ใช้การกระทำทางปกครอง หากแต่เป็นการกระทำตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง และหากตีความว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องจัดให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและตรวจพยานหลักฐานตามหนังสือขอข้อมูลข่าวสารของผู้ฟ้องคดี เพื่อผู้ฟ้องคดีจะสามารถชี้แจงข้อกล่าวหาได้อย่างถูกต้องดังที่ผู้ฟ้องคดีอ้างจะมีผลกระทบเสียหายต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๒๕๐ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้โดยอิสระอย่างองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจเช่นตุลาการที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจหน้าที่ในการชี้ขาดได้เอง เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม และคำวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายถือเป็นยุติเทียบได้กับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕๒/๒๕๔๖ การที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่ตามกฎหมายจะต้องให้ผู้ฟ้องคดีรับทราบและตรวจพยานหลักฐานตามคำขอของผู้ฟ้องคดี เป็นการตีความที่ไม่ถูกต้องด้วยหลักการสำคัญ of รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และขัดแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกด้วย คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคำสั่งที่ขัดด้วยกฎหมาย



/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีเป็นคำฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายที่ศาลปกครองจะมีอำนาจรับไว้พิจารณาพิพากษาได้ กล่าวคือ คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้อำนาจทางปกครองมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีตรวจสอบหรือทราบเอกสารในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงได้อุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มิได้กำหนดระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการดังกล่าวไว้ว่าจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จและมีคำวินิจฉัยเมื่อใด และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการจนเป็นเหตุให้คณะกรรมการไม่อาจวินิจฉัยอุทธรณ์ได้ภายในเวลาอันสมควร และเมื่อพิจารณาระยะเวลานับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์จนถึงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่คณะกรรมการแจ้งความคืบหน้ากรณีอุทธรณ์คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ รวมระยะเวลากว่า ๓ เดือน ๑๑ วัน และยังไม่ทราบกำหนดเวลาแน่ชัดว่าการพิจารณาจะแล้วเสร็จเมื่อใด กรณีจึงถือได้ว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมิได้สั่งการหรือมีคำวินิจฉัยภายในเวลาอันสมควรตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ การฟ้องคดีจึงชอบแล้ว ประกอบกับ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ตราขึ้นใช้บังคับตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งในขณะประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาเรื่องการขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานยังมิได้มีการบัญญัติไว้ชัดเจน แต่ภายหลังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว มาตรา ๔๐ (๗) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้รับรองสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีไต่อย่างชัดเจนว่ามีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ถูกต้องรวดเร็วและเป็นธรรม มีโอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเพียงพอ การตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานตามสมควร สิทธิดังกล่าวย่อมผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะองค์กรตามรัฐธรรมนูญในการใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ การที่ผู้ฟ้องคดีขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานตามสิทธิที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิเสธ ย่อมเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ฟ้องคดี และภายหลังจากบทบัญญัติมาตรา ๔๐ (๗) ของรัฐธรรมนูญ



/แห่งราช...

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้ยอมรับสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา โดยการมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ และครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑ กำหนดหลักปฏิบัติให้ผู้ถูกกล่าวหาขอตรวจสอบหรือขอทราบพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือต่อสู้คดีของตนได้ ซึ่งหลักปฏิบัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งกรณีใด หรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงมีสถานะเป็นกฎ และมีผลผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในการที่จะต้องอนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหาขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานได้ แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏหลักฐานว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐาน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกลับไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิดังกล่าว กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำการอันฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา ๔๐ (๗) ประกอบมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ อีกทั้ง หนังสือขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานของผู้ฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีได้อ้างสิทธิตามมาตรา ๔๐ (๗) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และแม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างขอรับทราบและตรวจสอบเอกสาร และขอตรวจสอบเอกสารส่วนที่เป็นถ้อยคำของผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคลด้วยก็ตาม แต่เอกสารดังกล่าวหากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า ส่วนใดที่เปิดเผยไม่ได้ก็อาจปกปิดชื่อของผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่วนที่ต้องการปกปิดไว้ได้ และเอกสารบางรายการสามารถเปิดเผยได้อยู่แล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแทนที่จะให้ผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบเท่าที่สามารถให้ตรวจสอบได้ แต่กลับปฏิเสธไม่ให้ผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานใดๆ ส่วนนายบุญเฉลียว เป็นเพียงผู้รับมอบฉันทะที่ได้รับมอบหมายให้ไปยื่นคำร้องขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานเท่านั้น แม้ในหนังสือของผู้ฟ้องคดีได้ระบุให้นายบุญเฉลียวเป็นตัวแทนมายื่นหนังสือ และดำเนินการในส่วนที่กล่าวไว้ในหนังสือดังกล่าวด้วยก็ตาม ก็มีความหมายเพียงเป็นผู้ยื่นคำร้องและรับทราบคำสั่งในเรื่องดังกล่าวเท่านั้น และหากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะอนุญาตให้เฉพาะผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เข้าตรวจสอบเอกสาร เหตุใดจึงไม่ทำหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และที่สำคัญ ในหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีได้ระบุเหตุผลที่ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าตรวจสอบเพียงเหตุผลเดียว โดยไม่มีเรื่องที่ว่าผู้ฟ้องคดีมอบหมายให้นายบุญเฉลียวเป็นผู้ไปตรวจสอบเอกสารแทนมาเป็นข้ออ้างในการปฏิเสธให้มีการตรวจสอบเอกสารแต่อย่างใด และนายบุญเฉลียวก็ไม่เคยแสดงตัวเองว่าเป็นผู้ขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐาน หรือได้แจ้งเหตุผล



/ดังกล่าว...

ดังกล่าวจากผู้ถูกฟ้องคดี แต่ตรงกันข้ามกลับได้แจ้งว่าผู้ฟ้องคดีจะเป็นผู้เข้าตรวจสอบและ
 รับทราบพยานหลักฐานด้วยตนเอง จึงเป็นข้ออ้างลอยๆ ไม่มีข้อเท็จจริงและเหตุผลรองรับ
 การขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานของผู้ฟ้องคดีมิได้อ้างใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติ
 ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับอ้างเหตุผลแห่งการปฏิเสธ
 ไม่ให้ผู้ฟ้องคดีตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐาน ว่าเป็นการใช้ดุลพินิจไม่อนุญาต
 ให้ตรวจสอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนการที่
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุญาตให้ตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานโดยอ้างว่า เป็นส่วนหนึ่ง
 ของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงที่เป็นความลับในทางราชการ และเป็นข้อมูลข่าวสาร
 ที่ไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
 ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นข้ออ้างที่ปฏิเสธมาตรา ๔๐ (๗) ของรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และกฎที่ออกโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยสิ้นเชิง
 ทำให้บทบัญญัติเรื่องสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจมีผลบังคับใช้ได้
 เพราะเอกสารทั้งปวงที่ผู้ถูกฟ้องคดีรวบรวมย่อมรวมอยู่ในสำนวนการไต่สวนทั้งหมดอยู่แล้ว
 และเมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถูกกล่าวหาโดยผู้ถูกฟ้องคดีอาศัยข้อเท็จจริงและเอกสารต่างๆ
 ในสำนวนการไต่สวนเป็นหลักฐาน ผู้ฟ้องคดีย่อมต้องได้รับโอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่
 ซึ่งรวมถึงโอกาสในการขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานในสำนวนการไต่สวนด้วย
 และไม่มีเหตุผลใดที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะไปอ้างว่า หากผู้ฟ้องคดีรับทราบข้อมูลแล้วบุคคล
 ผู้ให้ข้อมูลนั้นอาจถูกข่มขู่ คุกคาม ปองร้าย ข่มขู่ เพราะในการตรวจสอบและรับทราบ
 พยานหลักฐานนั้น อยู่ในความควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีโดยตลอด
 ส่วนใดที่เห็นว่าไม่ควรเปิดเผยก็อาจใช้วิธีปิดบังได้ และไม่มีข้อเท็จจริงใดที่จะเห็นได้ว่าจะทำให้
 การบังคับใช้กฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดีเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์
 เพราะวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการดำเนินคดีอาญา มิใช่เพียงมุ่งหวังเพื่อจะนำบุคคลมา
 ลงโทษโดยไม่ให้อีกโอกาสผู้นั้นได้ต่อสู้คดีอย่างเพียงพอ และไม่มีข้อเท็จจริงใดที่จะเห็นได้ว่าจะ
 ทำให้การบังคับใช้กฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดีเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์
 ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจจะหาเหตุผลมารองรับได้ อีกทั้ง ตามมาตรา ๔๐ (๗) ของรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และกฎที่ออกโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้มีข้อจำกัดว่า
 ต้องขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานเฉพาะเมื่อการไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว
 เท่านั้น เพราะหากเป็นไปตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้าง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม



/ก็จะไม่เกิด...

ก็จะไม่เกิดประโยชน์ต่อผู้ฟ้องคดีในการที่จะคัดค้านหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และโดยหลักปฏิบัติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคดีต่างๆ ผู้ถูกกล่าวหาที่ล้วนขอตรวจสอบและรับทราบพยานหลักฐานในระหว่างไต่สวนข้อเท็จจริงทั้งสิ้น เพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านั้นไปประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การเพิ่มเติมว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยเฉพาะสิทธิของบุคคลในกระบวนการยุติธรรมในคดีอาญา ตามมาตรา ๔๐ (๗) ในการตรวจสอบหรือได้รับทราบพยานหลักฐานตามสมควร แต่สิทธิดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการรับทราบและเข้าถึงข้อมูลในหน่วยงานของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐนั้น ย่อมเป็นข้อมูลหรือข่าวสารที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่นหรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ดังจะเห็นได้จากมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติกำหนดโทษแก่ผู้เปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุญาตให้ตรวจสอบหรือให้พยานเอกสารตามที่ขอได้ เพราะจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และความปลอดภัยของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้นำหลักการเกี่ยวกับการตรวจสอบหรือรับทราบพยานหลักฐานตามสมควรตามรัฐธรรมนูญมาปรับใช้แล้ว คือ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงให้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหา แสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง โดยให้มีสิทธินำทนายความหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังในการชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้ การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างสิทธิตามมาตรา ๔๐ (๗) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่เพียงฝ่ายเดียวโดยไม่คำนึงถึงสิทธิของบุคคลอื่นด้วย ย่อมจะอ้างหลักความเสมอภาคไม่ได้ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีทราบอยู่แล้วว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอเป็นเอกสารหลักฐานที่ได้มาจากการไต่สวนข้อเท็จจริงและเป็นความลับของทางราชการ และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมิได้ปิดกั้นข้อมูลข่าวสารโดยสิ้นเชิง



/แต่ได้อนุญาต...

แต่ได้อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีได้รับสิทธิตามสมควร และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยอ้างเหตุผลตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ถือว่าการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นดุลพินิจของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้การแจ้งการปฏิเสธข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะไม่ได้อ้างบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้อย่างชัดเจนก็ตาม แต่เมื่อเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปิดเผยได้ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อ้างเหตุผลตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในการแจ้งปฏิเสธเป็นหนังสือแล้ว จึงครบขั้นตอนของกฎหมายและเป็นดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยแท้ อีกทั้ง ตามหนังสือลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ของผู้ฟ้องคดี หน้าที่ ๔ วรรคสอง ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า อนึ่ง ข้าพเจ้าได้มอบหมายให้นายบุญเฉลียว ดุษฎี เป็นตัวแทนของข้าพเจ้ามายื่นหนังสือฉบับนี้ และดำเนินการในส่วนที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจนเสร็จสิ้น จึงเป็นการยืนยันชัดเจนว่า ข้อความดังกล่าวเป็นการมอบหมายให้นายบุญเฉลียวดำเนินการตามข้อ ๒ ของหนังสือดังกล่าว ซึ่งได้กล่าวถึงการขอตรวจสอบพยานตามสมควรจำนวน ๑๑ รายการ จะได้แย้งว่าเป็นการมอบฉันทะให้ยื่นคำร้องแทนเท่านั้น ย่อมฟังไม่ขึ้น นอกจากนี้ นายบุญเฉลียวยังได้ติดต่อประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่โดยตลอด ทั้งได้รับฟังคำชี้แจงด้วยวาจาจากพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ให้ผู้ฟ้องคดีมาติดต่อขอตรวจสอบพยานหลักฐานด้วยตนเอง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ติดต่อหรือเข้ามาดำเนินการด้วยตนเอง แต่มอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน ซึ่งเรื่องนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๓๓ - ๕๘/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ ยืนยันในหลักการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ และในการประชุมครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดไว้ในเรื่องการขอตรวจสอบพยานหลักฐานแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อนุญาตให้บุคคลอื่นดำเนินการได้ตามที่ขอ เพราะให้สิทธิเฉพาะผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น หากมีการอนุญาตให้มอบอำนาจให้บุคคลอื่นได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว ก็ย่อมจะกระทบต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ และอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวน พร้อมทั้งความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง



/ในตำแหน่ง...

ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๐ (๒) ซึ่งบัญญัติให้อำนาจไว้ ดังนั้น การไต่สวนข้อเท็จจริงหรือการรวบรวม พยานหลักฐานต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ดุลพินิจทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวนข้อเท็จจริง ย่อมเป็นดุลพินิจตามรัฐธรรมนูญโดยแท้ มิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือกระทำการ ทางปกครองแต่อย่างใด คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจศาลปกครองที่จะรับไว้พิจารณาพิพากษา แต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหาร ราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งแจ้งตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นว่า คณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีมติรับเรื่องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาในการประชุม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ โดยในชั้นพิจารณาผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจง เพิ่มเติมว่าประสงค์ที่จะขอข้อมูลข่าวสารเฉพาะ ๓ รายการ คือ ๑) ส่วนงานการสอบสวนของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ๒) ส่วนงานการสอบสวนของวุฒิสภา และ ๓) ผลการชันสูตร ของผู้เชี่ยวชาญว่าการใช้แก๊สน้ำตาเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บทุกราย เหตุเกิดที่ รัฐสภาและกองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งเป็นข้อมูลที่อยู่ระหว่างการไต่สวนของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และปัจจุบันได้ดำเนินการไต่สวนเป็นที่ยุติแล้วและได้จัดส่งเอกสารดังกล่าว ให้ัยการสูงสุดเพื่อฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว จึงไม่มีเอกสารดังกล่าวอยู่ในครอบครอง และไม่มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่าเป็นข้อมูล ข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ จึงได้มีคำวินิจฉัย ที่ สค ๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ ยกอุทธรณ์

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงว่า ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ที่จะให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ ประกอบด้วย ๑) ส่วนงานการสอบสวนของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน ๒) ส่วนงานการสอบสวนของวุฒิสภา และ ๓) ผลการชันสูตรของ ผู้เชี่ยวชาญว่าการใช้แก๊สน้ำตาเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บทุกราย เหตุเกิดที่รัฐสภา และกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีหนังสือลับ ที่ ปช ๐๐๑๔/๗๑๔๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ ส่งรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง พร้อมเอกสารประกอบ จำนวน ๑,๗๖๖ แผ่น



/ไปให้...

ไปให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญาผู้ฟ้องคดีกับพวก และไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือ ข้อบังคับใดกำหนดให้จัดทำและเก็บสำเนาสำนวนการไต่สวน

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้อัยการสูงสุดตรวจสอบเอกสารจำนวน ๑๑ รายการ ตามหนังสือของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จากรายงาน การไต่สวนข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดส่งไปให้ตามหนังสือสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลับ ที่ ปช ๐๐๑๔/๗๑๔๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ แล้วให้จัดส่งเอกสารทั้ง ๑๑ รายการ พร้อมรับรองความถูกต้อง มาให้ศาล ซึ่งต่อมาอัยการสูงสุดโดยอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีพิเศษ ได้มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๒๒.๒/๑๗๒ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่าได้ตรวจสอบเอกสารทั้ง ๑๑ รายการแล้วปรากฏว่า ไม่มีพยานเอกสารหรือพยานบุคคลใดในสำนวนการไต่สวน ข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่กล่าวอ้างถึงเอกสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ คงมีเพียงเอกสารรายการที่ ๑๐ ที่ผู้ฟ้องคดีขอตรวจสอบรายชื่อผู้ได้รับบาดเจ็บและตาย และรายละเอียดของสถานที่ในแต่ละจุดที่มีผู้บาดเจ็บและตายบริเวณหน้ารัฐสภา ถนนพิชัย หน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล ลานพระบรมรูปทรงม้า และบริเวณใกล้เคียงในท้องที่ เขตดุสิต เท่านั้น

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตลอดจนดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งรวมถึงตามที่ กฎหมายอื่นๆ บัญญัติในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล อันเป็น การใช้อำนาจตามกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีฐานะเป็นคณะกรรมการ ที่มีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่งหรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล และเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงาน ทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ



/และลูกจ้าง...

และลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือลับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ฟ้องคดีตามคำขอ และมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจัดให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและตรวจพยานหลักฐานตามสมควรตามข้ออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่มีต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ศาลปกครองจึงมีอำนาจที่จะพิจารณาคดีนี้ได้ โดยในคดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ขอข้อมูลข่าวสารจำนวน ๑๑ รายการ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติลับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ฟ้องคดีตามคำขอ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจัดให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและตรวจพยานหลักฐานตามสมควรตามข้ออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่มีต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งแปลความได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์จะให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ฟ้องคดีตามคำขอ คำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยในการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับ



/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีตามคำขอนั้น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ โดยในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งในคดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แล้ว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ อุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยได้รับเรื่องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ และจะต้องพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จรวมแล้วไม่เกิน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียนตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เมื่อครบกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการรับเรื่องอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารก็ยังมีได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๒ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้มีการดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดี และฟ้องคดีภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พ้นกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ เมื่อในคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ให้ตรวจสอบหรือให้พยานเอกสารตามที่ผู้ฟ้องคดีขอ เนื่องจากสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นชุดเอกสารที่เจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลอันพึงต้องคุ้มครองบุคคลอื่น และข้อมูลที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญาไว้ หากเปิดเผยออกไปจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและ



/ความปลอดภัย...

ความปลอดภัยของบุคคล จึงเป็นการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง รับว่าได้ส่งรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง พร้อมเอกสารทั้งหมดจำนวน ๑,๗๖๖ แผ่น ไปให้อัยการสูงสุดตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ ลับ ที่ ปช ๐๐๑๔/๗๑๔๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ แต่อัยการสูงสุด โดยอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีพิเศษ ได้ตรวจสอบรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและ เอกสารทั้งหมดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งไปให้แล้ว ไม่ปรากฏว่ามีเอกสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ คงมีแต่เพียงเอกสารรายการที่ ๑๐ เท่านั้น จึงเชื่อได้ว่าเอกสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ ที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอตามหนังสือ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ มิได้อยู่ใน ส่วนงานการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด เอกสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ จึงมิได้เป็นเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะที่ผู้ฟ้องคดี มีคำขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชอบที่จะปฏิเสธว่าเอกสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ มิได้อยู่ในความครอบครองได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธไม่เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ ให้กับผู้ฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยเหตุผล สำหรับ เอกสารรายการที่ ๑๐ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เป็นเอกสารที่อยู่ในส่วนงานการไต่สวนข้อเท็จจริง ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารรายการที่ ๑๐ ให้กับผู้ฟ้องคดี คดีจึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ข้อมูลข่าวสาร รายการที่ ๑๐ ที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยหรือไม่ เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ที่ผู้ฟ้องคดีขอตรวจสอบหรือขอทราบรายชื่อผู้ได้รับบาดเจ็บ และตาย และรายละเอียดของสถานที่ในแต่ละจุดที่มีผู้บาดเจ็บและตายบริเวณหน้ารัฐสภา ถนนอุทองใน มีจำนวนกี่ราย บริเวณถนนพิชัยมีจำนวนกี่ราย บริเวณถนนสุขุทัยมีจำนวนกี่ราย บริเวณหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาลมีกี่ราย บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้ามีจำนวนกี่ราย และบริเวณใกล้เคียงในท้องที่เขตดุสิตมีจำนวนกี่ราย มิได้เป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยแล้ว จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ หรือการเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้ กฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสื่อมประสิทธิภาพหรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ



/ราชการ...

ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างไรก็ดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
 รายการที่ ๑๐ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำขอ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
 คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือของ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จึงไม่ชอบด้วย
 กฎหมาย ส่วนในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอข้อมูลข่าวสารเฉพาะ ๓ รายการ
 ในชั้นพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม
 การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (คณะที่ ๓) คือ ๑) ส่วน
 การสอบสวนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ๒) ส่วนการสอบสวนของวุฒิสภา และ
 ๓) ผลการชันสูตรของผู้เชี่ยวชาญว่าการใช้แก๊สน้ำตาเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ
 ทหาราย เหตุเกิดที่รัฐสภาและกองบัญชาการตำรวจนครบาล นั้น มิได้เป็นข้อมูลข่าวสาร
 ที่เป็นข้อพิพาทในคดีนี้ที่ศาลจะต้องวินิจฉัยแต่อย่างใด เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า คำสั่งของ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามหนังสือของ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ไม่ชอบด้วย
 กฎหมาย จึงเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐
 ตามสิทธิที่พึงจะได้รับเพื่อนำไปประกอบการทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา การกระทำของ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ศาลมีอำนาจตามมาตรา ๗๒
 วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
 พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะออกคำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐
 ให้กับผู้ฟ้องคดีได้ แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
 ของส่วนงานการไต่สวนข้อเท็จจริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งให้กับอัยการสูงสุดไปแล้ว
 ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับ
 ที่ ปช ๐๐๑๔/๗๑๔๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ ก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า
 ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ และในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
 การทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ข้อมูลข่าวสาร
 รายการที่ ๑๐ ยังอยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่อาจ
 ปฏิเสธความรับผิดชอบโดยอ้างว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ มิได้อยู่ในความครอบครอง
 หาได้ไม่



/ศาลปกครองชั้นต้น...

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ฟ้องคดีเฉพาะรายการที่ ๑๐ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลับ ที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รายการที่ ๑๐ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้กับผู้ฟ้องคดีภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองขอคัดข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ จากอัยการสูงสุด และส่งมอบให้กับผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาต่อไป

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอุทธรณ์ว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจรับคำฟ้องไว้พิจารณาพิพากษา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๓ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า อำนาจศาลปกครองตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๑๑ รายการ และสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถือเป็นส่วนหนึ่งของพยานหลักฐาน และข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มาจากการใช้อำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงเป็นการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยอมรับไว้ในคำฟ้องเองว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้วินิจฉัยชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีแล้วในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญในการวินิจฉัยชี้ขาดตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว ประกอบกับประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามหนังสือ สำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๑๔/๗๑๔๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ เพื่อให้เป็นไปตามนัยบทบัญญัติมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งเป็นการใช้อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามรัฐธรรมนูญที่มีลักษณะเฉพาะ แตกต่างกับการใช้อำนาจในทางบริหารที่เป็นไป



ตามกฎหมายปกครอง เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๖๔/๒๕๕๓ ซึ่งระบบควบคุมและตรวจสอบต้องกระทำโดยศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงมีผลให้คดีนี้ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะรับไว้พิจารณาพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นได้รับการยืนยันข้อเท็จจริงจากอัยการสูงสุดตามหนังสือสำนักงานคดีพิเศษ ที่ อส ๐๐๒๒.๒/๑๗๒ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของศาลเองแล้วว่าไม่มีพยานเอกสารหรือพยานบุคคลใดตามรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่มีเอกสารรายการที่ ๑๐ อยู่ที่อัยการสูงสุด ข้อเท็จจริงจึงปรากฏต่อศาลปกครองชัดเจนว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่ได้อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำบังคับอย่างหนึ่งอย่างใดได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๑๑ รายการจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๓๘/๒๕๕๒ และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลผู้ถูกเปิดเผยชื่อได้ ประกอบกับเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ดังนั้น หน่วยงานที่ครอบครองข้อมูลข่าวสารของทางราชการจึงไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวตามนัยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งผู้ฟ้องคดีก็หาได้มีคำขอให้ศาลปกครองชั้นต้นสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไปดำเนินการขอข้อมูลข่าวสารจากอัยการสูงสุดและส่งมอบให้กับผู้ฟ้องคดี และไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดบัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต้องกระทำดังที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองขอคัดข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ จากอัยการสูงสุดและส่งมอบให้ผู้ฟ้องคดี คำพิพากษาดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและเกินคำขอ

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาลบคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาพิพากษา

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า กระบวนการออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจนถึงการที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาล เป็นการดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติ



/จัดตั้ง...

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ทุกประการ ส่วนคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างถึงนั้น มีข้อเท็จจริงและสาระสำคัญที่แตกต่างกับข้อเท็จจริงในคดีนี้ จึงไม่อาจนำมาเทียบเคียงได้ ผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองโดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจัดให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและตรวจพยานหลักฐานพอสมควร กรณีจึงมีผลเท่ากับว่าผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว จึงเป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และเมื่อผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนี้แล้ว โดยได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวมิได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงได้ฟ้องคดีนี้ต่อศาล กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการในการฟ้องคดีทุกประการและโดยที่ข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นพยานหลักฐานตามที่ถูกฟ้องคดีขอตรวจสอบจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีความสำคัญที่มีผลกระทบต่อสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของผู้ฟ้องคดีโดยตรง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า เอกสารหลักฐานตามที่ถูกฟ้องคดีขอตรวจสอบได้ส่งไปยังอัยการสูงสุดนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าในขณะที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอเอกสารดังกล่าวยังคงอยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอย่างครบถ้วนซึ่งอยู่ในวิสัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะดำเนินการตามที่ผู้ฟ้องคดีขอได้ ส่วนข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่ว่าเป็นเอกสารหลักฐานที่ห้ามเปิดเผยนั้น ก็มิใช่เป็นเหตุที่กล่าวอ้างได้ เพราะเอกสารข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิใช่เป็นเอกสารที่ต้องห้ามไม่ให้เปิดเผยตามกฎหมายแต่อย่างใด ข้อกล่าวอ้างของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงฟังไม่ขึ้น ดังนั้น คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมายแล้วและไม่เกินคำขอของผู้ฟ้องคดี

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติตามคำพิพากษาดังกล่าวต่อไป



/ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง...

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแถลงว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้ฟ้องคดีคัดถ่ายเอกสาร เนื่องจากข้อมูลข่าวสารทั้ง ๑๑ รายการและสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถือเป็นส่วนหนึ่งของพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มาจากการใช้อำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยตามบทบัญญัติมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ตรวจสอบและตรวจดูได้ด้วยตนเอง จึงเป็นการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยตรง ย่อมไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะรับไว้พิจารณาพิพากษา เอกสารข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ นั้น อยู่ในความครอบครองของอัยการสูงสุด การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าคำพิพากษาของศาลดังกล่าวเป็นกรณีที่ศาลมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองขอคัดข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ จากอัยการสูงสุด และส่งมอบให้กับผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาต่อไปนั้น จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาหรือมีคำสั่งเกินกว่ากรอบแห่งกฎหมาย และไม่อาจรับฟังได้ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ เป็นพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ได้มาจากการใช้อำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยตามบทบัญญัติมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือเป็นคำสั่งทางปกครอง คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่มีบทบัญญัติมาตราใดเปิดช่องให้ปฏิบัติได้ และหาใช่ข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๖๘ (๘) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่อย่างใด

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน คำแถลงด้วยวาจาของผู้ถูกฟ้องคดี และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว



/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการไต่สวนกรณีกล่าวหา ผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีว่า กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้อาวุธปราบปรามประชาชนที่กำลังชุมนุมในพื้นที่บริเวณหน้ารัฐสภา ถนนอุทองใน บริเวณถนนพิชัย บริเวณถนนสุขุทัย บริเวณหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า และบริเวณใกล้เคียง ในท้องที่เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยใช้อาวุธร้ายแรงปราบปรามประชาชน เป็นเหตุให้ประชาชนที่กำลังชุมนุมถึงแก่ความตาย และได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วได้ความว่า เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๒๓ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีในฐานะนายกรัฐมนตรีได้เรียกประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษ ที่ทำอากาศยานดอนเมือง ซึ่งเป็นที่ทำงานชั่วคราวของคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยในวันประชุมร่วมกันของรัฐสภาในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เนื่องจากกลุ่มประชาชนในนามพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ชุมนุมปิดล้อมรัฐสภาและทางเข้าออกอาคารรัฐสภา เพื่อขัดขวางมิให้นายกรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งเรียกให้ พลตำรวจเอก พัทธวาท ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เข้าพบก่อนการประชุมและสั่งให้ พลตำรวจเอก พัทธวาท ไปดำเนินการเปิดเส้นทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมได้ตามวิธีการที่ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ได้มอบหมายไว้แล้ว และเมื่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้มีการเปิดทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมในเวลา ๙ นาฬิกา ให้ได้ และมอบหมายให้ พลเอก ชวลิต เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พลเอก ชวลิต จึงเดินทางไปกองบัญชาการตำรวจนครบาล เพื่อไปพบกับ พลตำรวจเอก พัทธวาท และเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และนำมติคณะรัฐมนตรีไปสั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการเปิดทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมรัฐสภาให้ได้ ต่อมาเวลาประมาณ ๖ นาฬิกา ของวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้ฟ้องคดี ใช้กำลังผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุมโดยใช้แก๊สน้ำตายิงและขว้างเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุมที่ชุมนุมปิดทางเข้ารัฐสภา เป็นเหตุให้มีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บสาหัส มีอขาตและขาขาด และได้รับบาดเจ็บตามร่างกายจำนวนมาก และหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเสร็จแล้ว ปรากฏว่ายังมีการยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุมในเวลา



/๑๖ นาฬิกา...

๑๖ นาฬิกา ถึง ๑๗ นาฬิกา เพื่อผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุมให้เปิดทางให้สมาชิกรัฐสภาออกจาก
รัฐสภา จนมีผู้บาดเจ็บจำนวนมากอีก และในเวลา ๑๘ นาฬิกา ถึง ๑๙ นาฬิกา เจ้าหน้าที่
ตำรวจยังคงยิงแก๊สน้ำตาเพื่อผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุมที่เดินผ่านกองบัญชาการตำรวจนครบาล
เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัสอีกจำนวนมาก ผู้ฟ้องคดีในฐานะนายกรัฐมนตรี
ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจ เมื่อทราบเรื่องการใช้แก๊สน้ำตาส่งให้ผู้ชุมนุม
ทำให้มีผู้บาดเจ็บในช่วงเช้า ก็มีได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหยุดการใช้ความรุนแรง
ในการผลักดันผู้ชุมนุม หรือดำเนินการใดเพื่อระงับเหตุความรุนแรงและความเสียหาย
ที่เกิดขึ้น อีกทั้งเมื่อ พลเอก ชวลิต ได้ลาออกจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีเมื่อเวลา
ก่อนเที่ยงวันแล้ว อำนาจการสั่งการให้ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
จึงอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้สั่งการใดๆ เพื่อให้มีการหยุด
การกระทำที่รุนแรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จนมีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตดังกล่าวซ้ำอีก
การกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้ฟ้องคดีในฐานะนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชา
ของข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด
บังคับบัญชาฝ่ายข้าราชการประจำตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มีหน้าที่ในการ
รักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สิน แต่ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการเปิดทางเพื่อให้มีการประชุมรัฐสภา
ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ให้ได้ โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ
ประชาชน และเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ได้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีได้กระทำการตามคำสั่ง
เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า
การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้
แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน นับแต่
วันรับทราบข้อกล่าวหา รายละเอียดปรากฏตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา ฉบับลงวันที่
๒๑ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับทราบข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๒
ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ขอยายเวลาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา
ภายในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ และเห็นว่าตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา เป็นกรณี
กล่าวหาผู้ฟ้องคดีโดยการสรุปรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยมีได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดี
ทราบว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พยานหลักฐานเกี่ยวกับข้อกล่าวหาดังกล่าวจากเอกสารใด



/จากคำให้การ...

จากคำให้การของบุคคลใดบ้างและให้การว่าอย่างไรบ้าง เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถให้การแก้ข้อกล่าวหาได้ถูกต้อง และไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์หักล้างพยานบุคคลและพยานเอกสารที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างอิง ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๐ ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ถูกกล่าวหาย่อมมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่ กล่าวคือ ต้องให้โอกาสผู้ฟ้องคดีตรวจสอบหรือได้รับทราบพยานหลักฐานตามสมควรเสียก่อน ผู้ฟ้องคดีจึงจะสามารถให้การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ ผู้ฟ้องคดีจึงขอข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการชี้แจงข้อกล่าวหาต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังนี้ (๑) ขอตตรวจสอบหรือขอทราบเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งเรียกพลตำรวจเอก พัชรวาท ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เข้าพบก่อนการประชุมคณะรัฐมนตรีในคืนนั้น และที่สั่งให้ไปดำเนินการเปิดเส้นทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมให้ได้ตามวิธีการของพลเอก ชวลิต ได้มอบหมายไว้แล้ว (๒) ขอทราบมติคณะรัฐมนตรีที่แจ้งว่ามีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้มีการเปิดทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมในเวลา ๙ นาฬิกา ให้ได้ (๓) ขอตตรวจสอบหรือขอทราบพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่า คณะรัฐมนตรีมีมติให้พลเอก ชวลิตไปสั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการเปิดทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมรัฐสภาให้ได้ (๔) ขอตตรวจสอบและขอทราบพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลังผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุม โดยใช้แก๊สน้ำตายิงและขว้างเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุมที่ชุมนุมปิดทางเข้ารัฐสภา เป็นเหตุให้มีกลุ่มผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บสาหัส มีชีวิต ขาขาด และได้รับบาดเจ็บตามร่างกายจำนวนมาก (๕) ขอตตรวจสอบหรือขอทราบพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีทราบเรื่องกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจใช้แก๊สน้ำตายิงใส่กลุ่มผู้ชุมนุมทำให้มีผู้บาดเจ็บสาหัสในช่วงเช้า แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหยุดการใช้ความรุนแรงในการผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุม หรือดำเนินการใดเพื่อระงับเหตุความรุนแรงและความเสียหายที่เกิดขึ้น (๖) ขอตตรวจสอบหรือขอทราบพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่า พลเอก ชวลิตได้ลาออกจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีเมื่อเวลาก่อนเที่ยงวันดังกล่าวแล้ว และขอหลักฐานที่แสดงว่าผู้ฟ้องคดีทราบเรื่องการลาออกดังกล่าวแล้ว (๗) ขอตตรวจสอบหรือขอทราบพยานหลักฐานที่แสดงว่าการลาออกจากตำแหน่งของพลเอก ชวลิต รองนายกรัฐมนตรี และมีผลตั้งแต่เที่ยงวันดังกล่าวแล้วตามข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายฉบับใด มาตราใด (๘) ขอทราบพระราชบัญญัติ



/ตำรวจแห่งชาติ...

ตำรวจแห่งชาติและหรือระเบียบกฎหมายที่กล่าวหาว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดที่มีอำนาจสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการใช้ความรุนแรงเปิดทางเพื่อให้มีการประชุมรัฐสภาเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายมาตราใด และระเบียบข้อใด (๙) ขอตรวจสอบหรือขอทราบเกี่ยวกับพยานเอกสารและพยานบุคคลที่กล่าวหาว่า ผู้ฟ้องคดีสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการเปิดทางเพื่อให้มีการประชุมรัฐสภาเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (๑๐) ขอตรวจสอบหรือขอทราบรายชื่อผู้ได้รับบาดเจ็บและตาย รายละเอียดของสถานที่ในแต่ละจุดที่มีผู้บาดเจ็บและตายที่บริเวณหน้ารัฐสภา ถนนอุทองใน ถนนพิชัย ถนนสุขุขทัย บริเวณหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล ลานพระบรมรูปทรงม้า และบริเวณใกล้เคียงในท้องที่เขตดุสิตมีจำนวนกี่ราย และ (๑๑) จากข้อ ๑๐ ขอตรวจสอบหรือขอทราบหลักฐานและสรรพเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจชันสูตรของแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้ตรวจสอบผู้บาดเจ็บและผู้ตายเกี่ยวกับสาเหตุของการบาดเจ็บและตายที่มีการกล่าวหาในคดีนี้ทั้งหมด รายละเอียดที่ขอมาทั้ง ๑๑ รายการ หากมีเอกสารหรือหลักฐานอยู่ ขอให้ถ่ายเอกสารให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือผู้รับมอบอำนาจ ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีได้มอบหมายให้นายบุญเฉลียว ดุษฎี เป็นผู้ดำเนินการแทน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาแล้วมีมติขยายระยะเวลาให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงข้อกล่าวหาภายในวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ส่วนการขอตรวจสอบหรือขอทราบเอกสารหรือพยานบุคคลนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถให้ตรวจสอบหรือให้พยานเอกสารตามที่ขอได้ เนื่องจากสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นชุดเอกสารที่เจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลอันพึงต้องคุ้มครองบุคคลอื่น และข้อมูลที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญาไว้ หากเปิดเผยออกไปจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและความปลอดภัยของบุคคล ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ อุตธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย คณะที่ ๓ ผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๘/๑๘๐๓ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ เชิญผู้ฟ้องคดีไปชี้แจงข้อเท็จจริงและให้ถ้อยคำในวันอังคารที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา



/ณ ห้องประชุม...

ณ ห้องประชุม พลเอก บุญเรือน บัวจรรุญ ชั้น ๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล หรือผู้ฟ้องคดีอาจจัดทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ โดยขอให้มีการพินิจเกี่ยวกับ
 เหตุผลและความจำเป็นหากไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้เข้าให้
 ถ้อยคำต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
 นอกจากนี้ ยังได้ส่งหนังสือชี้แจงถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขอรับทราบและตรวจสอบ
 ข้อมูลและพยานหลักฐานในสำนวนการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ
 ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
 เร่งพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ คณะกรรมการฯ ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๘/๒๕๕๑ ลงวันที่
 ๓ กันยายน ๒๕๕๒ แจ้งความคืบหน้าให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ต่อมาผู้ฟ้องคดีทราบมาว่า
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะลงมติชี้มูลความผิดในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ โดยไม่รอผล
 การวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้อง
 ต่อศาลปกครองชั้นต้น ในระหว่างพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น คณะกรรมการวินิจฉัย
 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย
 ได้มีคำวินิจฉัยที่ สค ๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ โดยมีสาระสำคัญว่า ผู้ฟ้องคดี
 ได้ชี้แจงเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการว่าประสงค์ที่จะขอข้อมูลข่าวสารเฉพาะ ๓ รายการ คือ
 ๑. สำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ๒. สำนวนการสอบสวนของวุฒิสภา
 และ ๓. ผลการชันสูตรของผู้เชี่ยวชาญว่าการใช้แก๊สน้ำตาเป็นเหตุให้ผู้เสียชีวิตและ
 ผู้บาดเจ็บทุกราย เหตุเกิดที่รัฐสภาและกองบัญชาการตำรวจนครบาล คณะกรรมการเห็นว่า
 ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ ปัจจุบันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการไต่สวนเป็นที่ยุติแล้ว
 และได้จัดส่งเอกสารดังกล่าวให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
 ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
 การทุจริตแห่งชาติ จึงไม่มีเอกสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครอง จึงไม่มีประเด็นที่ต้อง
 พิจารณาว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม หากผู้ฟ้องคดีประสงค์
 จะขอข้อมูลทั้ง ๓ รายการ ผู้ฟ้องคดีก็ควรใช้สิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานที่ครอบครอง
 ข้อมูลข่าวสารได้โดยตรง วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดจัดส่งสำเนาเอกสาร
 รับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๑๑ รายการ ตามหนังสือร้องขอของผู้ฟ้องคดี
 ฉบับลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ อธิบดีอัยการสำนักงานคดีพิเศษได้มีหนังสือ



/ที่ อส ๐๐๒๒.๒/๑๗๒...

ที่ อส ๐๐๒๒.๒/๑๗๒ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเจ้างดนี้ เอกสารรายการที่ ๑ ไม่มีคำสั่งเรียก พลตำรวจเอก พัชรวาท ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเข้าพบก่อนการประชุมคณะรัฐมนตรี เอกสารรายการที่ ๒ ไม่มีมติคณะรัฐมนตรีที่มีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้มีการเปิดทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมในเวลา ๙ นาฬิกา เอกสารรายการที่ ๓ ไม่มีพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่กล่าวหาว่า คณะรัฐมนตรีมีมติให้ พลเอก ชวลิต ไปสั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการเปิดทางให้สมาชิกรัฐสภาเข้าประชุมรัฐสภาให้ได้ เอกสารรายการที่ ๔ ไม่พบว่ามีพยานเอกสารหรือพยานบุคคลใดที่กล่าวหาว่า ผู้ฟ้องคดีสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลังผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุม เอกสารรายการที่ ๕ ไม่พบว่ามีพยานบุคคลหรือพยานเอกสารที่ยืนยันว่า ผู้ฟ้องคดีทราบเรื่องกรณี que เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แก๊สน้ำตายิงใส่กลุ่มผู้ชุมนุม แล้วมิได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหยุดการใช้ความรุนแรง เอกสารรายการที่ ๖ ไม่พบว่ามีพยานบุคคลหรือพยานเอกสารที่ยืนยันว่า พลเอก ชวลิต ได้ลาออกจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีเมื่อเวลา ก่อนเที่ยง และไม่มีหลักฐานว่า ผู้ฟ้องคดีทราบเรื่องการลาออกแล้ว เอกสารรายการที่ ๗ ไม่พบพยานบุคคลหรือพยานเอกสารว่า การลาออกของ พลเอก ชวลิต มีผลตั้งแต่วเวลาใดและตามกฎหมายฉบับใด เอกสารรายการที่ ๘ ไม่พบว่ามีพยานบุคคลหรือพยานเอกสารที่ยืนยันว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการใช้ความรุนแรงเปิดทางเพื่อให้มีการประชุมรัฐสภา เอกสารรายการที่ ๙ ไม่พบว่ามีพยานเอกสารหรือพยานบุคคลที่ยืนยันว่า ผู้ฟ้องคดีสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการเปิดทางเพื่อให้มีการประชุมรัฐสภาเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เอกสารรายการที่ ๑๐ กรณีมีผู้ได้รับบาดเจ็บและถึงแก่ความตายจากเหตุการณ์ความไม่สงบครั้งนี้ จากการตรวจสอบสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พบว่า ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๙ นาฬิกา มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๑ ราย คือนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ที่บริเวณหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล และมีพันตำรวจโท เมธี ชาดิมนตรี อดีตนายตำรวจ ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยรักษาความปลอดภัยของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเสียชีวิตด้วยเหตุระเบิดรถยนต์ ที่บริเวณหน้าพรรคชาติไทยเวลาประมาณบ่ายของวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และจากการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้รายงานว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บและรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล



/จำนวน...

จำนวน ๘๖ ราย แยกเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน ๑๔ ราย และประชาชน จำนวน ๗๒ ราย และถึงแก่ความตาย จำนวน ๒ ราย เอกสารรายการที่ ๑๑ ไม่พบรายงานการชันสูตรพลิกศพของเจ้าพนักงานและแพทย์ หรือรายงานการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์ ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ฟ้องคดีเฉพาะรายการที่ ๑๐ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้กับผู้ฟ้องคดีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองขอคัดข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ จากอัยการสูงสุด และส่งมอบให้กับผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ในวันนั่งพิจารณาคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำแถลงเป็นหนังสือประกอบคำแถลงการณ์ด้วยวาจาว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ เป็นพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ได้มาจากการใช้อำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยตามบทบัญญัติมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับโทษทางอาญาเป็นหลัก อันเป็นกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งมีใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือเป็นคำสั่งทางปกครองแต่อย่างใด และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ย่อมจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๔/๒๕๕๓ ระหว่างนายประกิยรติ นาสิมมา กับพวก รวม ๑๔๖ คน ผู้ร้อง นายปานเทพ กล้านณรงค์ราญ ที่ ๑ กับพวก รวม ๙ คน ผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งวินิจฉัยในหน้าที่ ๑๗ ข้อ ๓ ถึงหน้าที่ ๑๙ บรรทัดที่ ๑๐ ว่า การที่ผู้ถูกกล่าวหาทั้งเก้าใช้ดุลพินิจไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีตรวจสอบคำให้การพยานบุคคลหรือเอกสารตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ จึงถือไม่ได้ว่ามีเจตนาฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม



/การทุจริต...

การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๗ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๐ (๗) และนอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มอบหมายให้ทนายความ เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง ผู้ฟ้องคดี กับพวกรวม ๔ คน เป็นจำเลย ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นคดีหมายเลขดำที่ อม. ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งผู้ฟ้องคดีสามารถไปขอคัดเอกสารตามคำขอท้ายฟ้องจากศาลฎีกาดังกล่าวได้

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คดีอยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษา หรือมีคำสั่งหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเรื่องที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง วรรคสอง บัญญัติว่า อำนาจของศาลปกครองตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับดังกล่าว กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่ (๑) ได้สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับการถอดถอนออกจากตำแหน่งเสนอต่อวุฒิสภามาตรา ๒๗๒ และมาตรา ๒๗๔ วรรคสาม (๒) ได้สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่งไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕



/ (๓) ได้สวน...

(๓) ใต้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เห็นสมควรดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกรณีอื่นๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณาบทบัญญัติในมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นได้ว่า เป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงอำนาจโดยทั่วไปของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เท่านั้น มิได้บัญญัติให้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้ง รวมถึงเงื่อนไขและผลทางกฎหมายในการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่ได้บัญญัติไว้ดังกล่าวด้วยแต่อย่างใด บทบัญญัติมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงมิใช่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับคดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตลอดจนดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งรวมถึงตามที่กฎหมายอื่นๆ บัญญัติในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคลอันเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีฐานะเป็นคณะกรรมการที่มีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใดๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน โดยมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.



/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิเสธไม่ให้ผู้ฟ้องคดีตรวจสอบและให้พยานเอกสารจำนวน ๑๑ รายการ ตามหนังสือของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ มิได้เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่เป็นการใช้อำนาจในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ในการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือลับ ที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ฟ้องคดีตามคำขอ และมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจัดให้ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและตรวจพยานหลักฐานตามข้ออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่มีต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ศาลปกครองจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้

ประเด็นที่สอง คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ฟ้องคดี ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติลับ ที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้ (๗) ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ถูกต้องรวดเร็ว และเป็นธรรม โอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเพียงพอ การตรวจสอบหรือได้รับทราบพยานหลักฐานตามสมควร การได้รับความช่วยเหลือในทางคดีจากทนายความ และการได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว และมาตรา ๕๖ บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ



/รัฐวิสาหกิจ...

รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ กรณีจึงเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับดังกล่าว ได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ แต่การที่หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้หรือไม่เพียงใดนั้น จะต้องพิจารณาจากมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับดังกล่าว ประกอบพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะที่กำหนดหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ให้แก่ประชาชนได้ทราบ โดยมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติว่า นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน (๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ (๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม (๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว (๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่ง



/บุคคลใด...

บุคคลใด (๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการ
 รุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร (๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครอง
 มิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผย
 ต่อผู้อื่น (๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เมื่อข้อมูลข่าวสารทั้ง ๑๑ รายการ
 ที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริงในกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 กล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีในฐานะนายกรัฐมนตรีกระทำความผิดอาญา ในฐานะเจ้าพนักงาน
 ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
 ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๑๑ รายการ จึงเป็นเอกสารที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 ตามมาตรา ๑๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
 การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว
 แต่เนื่องจากมาตรา ๑๒๐ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาความลับของ
 ทางการ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเป็นบทกำหนดโทษบุคคลที่เปิดเผย
 ข้อความข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ
 โดยมีได้รับมอบหมายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และมีใช่เป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการหรือ
 เพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือ
 เพื่อประโยชน์สาธารณะ บทบัญญัติดังกล่าวจึงมิได้ห้ามหรือให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 ที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด
 ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ยอมรับในหลักการดังกล่าว โดยได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๑
 เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ และการประชุมครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑
 ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ร้องขอตรวจสอบหรือขอรับทราบพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวน
 ข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือต่อสู้คดีได้ โดยเปิดโอกาสให้
 ผู้ถูกกล่าวหาสามารถถอดหรือคัดลอกเอกสารหรือพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริง
 ซึ่งมีใช้ถ้อยคำของผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคลได้ แต่ไม่รวมถึงการสำเนาหรือถ่ายเอกสารหรือ
 พยานหลักฐานดังกล่าว ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานในการตรวจสอบหรือได้รับทราบพยานหลักฐาน
 ในคดีอาญาตามมาตรา ๔๐ (๗) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐



/ในคดีนี้...

ในคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ให้ตรวจสอบหรือให้พยานเอกสารตามที่ผู้ฟ้องคดีขอ เนื่องจากสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นชุดเอกสารที่เจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรม จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลอันพึงต้องคุ้มครองบุคคลอื่น และข้อมูลที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญาไว้ หากเปิดเผยออกไปจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และความปลอดภัยของบุคคล จึงเป็นการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองรับว่าได้ส่งรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง พร้อมเอกสารทั้งหมดจำนวน ๑,๗๖๖ แผ่น ไปให้อัยการสูงสุดตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๗๑๔๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ และอัยการสูงสุดโดยอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีพิเศษ ได้ตรวจสอบรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและเอกสารทั้งหมดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งไปให้แล้ว ไม่ปรากฏว่ามีเอกสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ คงมีแต่เพียงเอกสารรายการที่ ๑๐ เท่านั้น จึงเชื่อได้ว่า เอกสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ ที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอตามหนังสือ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ มิได้อยู่ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด เอกสารรายการที่ ๑ ถึงที่ ๙ และที่ ๑๑ จึงมิได้เป็นเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คงมีแต่เอกสารรายการที่ ๑๐ ที่อยู่ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และอยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอ ซึ่งข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ที่ผู้ฟ้องคดีขอตรวจสอบหรือขอทราบนั้นเป็นรายชื่อผู้ได้รับบาดเจ็บและตาย รายละเอียดของสถานที่ในแต่ละจุดที่มีผู้บาดเจ็บและตาย ได้แก่ บริเวณหน้ารัฐสภา ถนนอุทองใน บริเวณถนนพิชัย บริเวณถนนสุขโขทัย บริเวณหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า และบริเวณใกล้เคียงในท้องที่เขตดุสิต กรณีจึงเห็นได้ว่า การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวมิได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ หรือทำให้การบังคับใช้กฎหมายของ



/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เสื่อมประสิทธิภาพหรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำขอ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ตามสิทธิที่พึงจะได้รับเพื่อนำไปประกอบการทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ศาลมีอำนาจตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ให้กับผู้ฟ้องคดีได้ ซึ่งในขณะที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ และในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ยังอยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบโดยอ้างว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ มิได้อยู่ในความครอบครองหาได้ไม่ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำขอ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อคำสั่งพิพากษาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เนื่องจากไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ตามสิทธิที่พึงจะได้รับเพื่อนำไปประกอบการทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ซึ่งในขณะที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ และในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓



/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ยังอยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ศาลจึงมีอำนาจตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะออกคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ให้กับผู้ฟ้องคดีได้ อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในส่วนนี้ ฟังไม่ขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งให้กับอัยการสูงสุด เพื่อยื่นฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๗๑๔๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ นั้น ขณะนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มอบหมายให้ทนายความ เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีกับพวก รวม ๔ คน เป็นจำเลย ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นคดีหมายเลขดำที่ อม. ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ และคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เห็นได้ว่า อัยการสูงสุดได้ส่งสำนวนการไต่สวนดังกล่าวคืนมายังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ จึงยังอยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ฟ้องคดีเฉพาะรายการที่ ๑๐ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้กับผู้ฟ้องคดีภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองขอคัดข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ จากอัยการสูงสุดและส่งมอบให้กับผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาต่อไป นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ฟ้องคดีเฉพาะรายการที่ ๑๐ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ฉบับที่



/ที่ ปช...

ที่ ปช ๐๐๑๔/๓๒๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้กับผู้ฟ้องคดีภายใน ๖๐ วันนับแต่
วันที่ศาลมีคำพิพากษา

นายพนพล เสงเจริญ

๒๗๑๐ -

ตุลาการเจ้าของสำนวนและ

ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีสิ่งแวดล้อม

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ในศาลปกครองสูงสุด

นางมณีวรรณ พรหมน้อย

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายประวิตร บุญเทียม

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย เอ็มโอช

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด



[Handwritten signature]

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางสาวลลิตา ลิ้มปอวาท

